

အိပ် စဲဘူးလိာ်အသးန့ၣ်လီၤ အခိပညီမ့ၢ်ဝဲ ပဲကညီဖိ တဖၣ် ပကဘၣ်အိၣ်စဲဘူးလိာ်ပသးဒ်ပအံအသိး တက ဒီး တကအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်တၢ်ကွံ တၢ်ယူတၢ်ဖိး၊ တၢ်မၤစၢၤ လိာ်သးန့ၣ်လီၤ ပတဘၣ်အိၣ်လီၤမ့ၢ်လီၤဖးဘၣ် အမဲာ်ညါ ပကဘၣ်အိၣ်စဲဘူးဒ် ပအံအိၣ်စဲဘူးလိာ် အသးအသိးန့ၣ် လီၤ

ဖီသူဖီဝါ (နတ်ပန်းဖြူ နတ်ပန်းညို)

ဖီကလုာ်ခဲလၢာ်အကျါ (နတ်ပန်းဖြူ နတ်ပန်း ညို) မ့ၢ်ဖိတကလုာ်လၢ အဟဲမဲထီၣ်တပူဃီ ယူယူဖိးဖိးန့ၣ် လီၤ တၢ်ကိာ်မ့ၢ်ဂ့ၤ တၢ်စူမ့ၢ်ဂ့ၤ လၢအဂီၢ်အတူးတအိၣ် ဘၣ်ဒီး မ့ၢ်ဖိတကလုာ်လၢ အတူာ်ဝဲ မူခိၣ်ကလံၤသိၣ်ဂီၤ တၢ်အိၣ်သးန့ၢ် တကလုာ်န့ၣ်လီၤ တၢ်အိၣ်သးဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ် ဘၣ်ဆၣ် ဖီတကလုာ်အံၤ အချံအသ့တလီၤမၤဘၣ် ဒ်အ ဆၢကတီၢ်ဘၣ်အသိး မဲထီၣ်ဖိထီၣ်ပးထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ ဖီ တကလုာ်အံၤ အလွဲၢ်အိၣ်ဝဲဒ်အမ့ၢ် အဂီၢ်ဒီး အဝါန့ၣ်လီၤ ဖဲတၢ်ကံၢ်စုအဆၢကတီၢ် ညီန့ၢ်တၢ်ဒီးန့ၢ်ဘၣ်ဝဲ (နတ်ပန်း ဖြူ နတ်ပန်းညို) အဂီၢ်အဝါ (၇) ဖိး စုာ်စုာ်န့ၣ်လီၤ အလွဲၢ် ဂီၤ ခၢာ်စးဝဲ ပိာ်မုာ်ပိာ်မၤတဖၣ်ဒီး အလွဲၢ်ဝါ ခၢာ်စးဝဲ ပိာ် ခွါတဖၣ်န့ၣ်လီၤ မ့ၢ်ဖိတကလုာ်လၢ အိၣ်ဒီးအကံၢ်အစီ န့ၣ် လီၤ

ထံ
ဖဲပုၤကွဲကလုာ်အဆၢကတီၢ် တၢ်သူစုာ်ကိးဒီး ထံတ ခူး န့ၣ်လီၤ ထံတခူးအံၤ ပာ်ဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါ၊ တၢ် တီတၢ်လီၤ တၢ်သးကဆီ အပနီၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲတၢ်ကံၢ်စု ဒီး တၢ်ကွဲက့ၤကလုာ် ဝံၤအလီၢ်ခံ ညီန့ၢ် ပုၤဘၣ်အိၣ်ဝဲ ထံတကတ စးန့ၣ်လီၤ ပုၤအါဂၤအိၣ်သးထံလၢ ထံတခူးယီ အခိပညီ

မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ယူတၢ်ဖိးအပနီၣ်န့ၣ်လီၤ လၢတၢ်လီၢ်တနီၤနီၤ တၢ် သူဝဲ ယီၤထံတခူး ဒ်ထံအသိးန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်အံၤ တၢ်မၤအိၣ်အကွၢ်အဂီၢ် တ ဒ်သိး လိာ်အသးဘၣ်န့ၣ်လီၤ တၢ်အံၤမ့ၢ်အဟဲခိ ဖျါ လၢ တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိး တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲ တဒ်သိးလိာ်အသး ဘၣ် အယီ တၢ်မၤအိၣ်အကွၢ်အဂီၢ်လီၤဆီလိာ်အသး တဆံးတ ကွၢ် ဘၣ်ဆၣ် အတၢ်ပညီၣ်မ့ၢ်တမံၤယီၤန့ၣ်လီၤ

- တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ် အံၤ ညီန့ၢ်တၢ်မၤအိၣ် အိၣ်ဝဲ (၉) ကလုာ်န့ၣ်လီၤ
- ၁. ဖဲ အိၣ်တဆူၣ် (ဆိက့) အဆၢကတီၢ် တၢ်ကံၢ်စုကွဲက လုာ်
- ၂. ကလုာ်ဟး အယီ တၢ်ကံၢ်က့ၤစု ကွဲက့ၤကလုာ်
- ၃. တၢ်ဘူၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ် (ဖုးဒိၣ်) (နး) လၢတၢ်ကိးအိၣ် လၢ (ပိ) ဝံၤအလီၢ်ခံ တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်
- ၄. ဒါထီၣ်ဖိ အဆၢကတီၢ် ကံၢ်စုကွဲကလုာ်
- ၅. ဖိသ့ၣ်အိၣ်ဖျဲၣ်သီ အဂီၢ် တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်
- ၆. ဖဲလၢ ဟံာ်ဖိယီဖိ ဘၣ်လဲၤဘၣ်က့ၤ ဘၣ်ဟးအိၣ်လၢအ ယံၤအဆၢကတီၢ် တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်လၢအဂီၢ်
- ၇. ဒီဖျါ ပျံၤတၢ်ဖုးတၢ်အယီ တၢ်မၤက့ၤ တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်
- ၈. တၢ်အိၣ်မူး (ဖျါသး) ကတီၢ် တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ်
- ၉. လၢခူးကံၢ်စု တၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ် တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

ဟံးန့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျါလၢ
(မန်းလင်းမြတ်ကျော်)
လံာ်တၢ်ကွဲးအပူၤ

ဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်ရၤလီၤအိၣ်လၢ ခုာ်အိၣ်ယူၣ်-ကညီဒိကလုာ်စၢဖျိာ်ကရၢ တၢ်ကရၢကရိဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်ရၤလီၤဝဲၤကျါ လီၢ်ခၢာ်သး န့ၣ်လီၤ

ကညီတၢ်ကံၢ်စုကွဲကလုာ် လုၢ်လၢလီၤထူသန့

ခရံာ်န့ၣ် ၂၀၁၉ လါအိကူး ၁၅ သီ
ကညီန့ၣ် ၂၇၅၈ နံာ် လါခူးလါပုၤ

ပုၤကိးကလုာ်ဒဲးန့ၣ် အိၣ်ဒီးအလုာ်အလါအထူ သန့ စုာ်စုာ် လၢအအိၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ ဒ်န့ၣ်အသိး ပဲကညီက လုာ်ဒၣ်ဝဲ စုာ်ကိး ပမိာ်ပပာ်ပဖဲပဖုဟ့ၣ်သါပုၤ လုာ်လါထူ သန့တဖၣ် အိၣ်ဝဲအါမးန့ၣ်လီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အယီ ပဲကဒၣ် စုာ်ကိး ပမၤ လုၤပိာ်ထွဲ လုာ်လါထူသန့တဖၣ် တုၤမ့ၢ်မ ဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ အလီၢ်အိၣ်စုာ်ကိးလၢပကဘၣ် စိာ်ခိ အိၣ် ဆူခါဆူညါဒီး ပကဘၣ် ကဟုကယာ်မူထွဲမထွဲန့ၣ် လီၤ ကညီဖိတဖၣ် တၢ်ကဲထီၣ်သးအပူၤကွံာ်၊ ခုခါဆၢက တီၢ်တၢ်ကွၢ်ဆၢာ် မဲာ် ဒီး တၢ်ကဟဲမၤအသးခါဆူညါတဖၣ် အဖိခိၣ် မၤဝဲလုာ်လါထူသန့ တၢ်ဖံးတၢ် မးန့ၣ်လီၤ

လၢလုာ်လါထူသန့ ခဲလၢာ်အကျါ တၢ်ကံၢ်စုစုာ် ကိး မ့ၢ်လုာ်လါထူသန့လၢ အကါဒိၣ်တခါစုာ်ကိးန့ၣ်လီၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတဖၣ် မ့ၢ်ဝဲပုၤမ့ၢ်နံၤ (၇) နံၤတဖၣ်အယီ တၢ်စုာ် တၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲဒၣ်လၢ ပကလုာ်စုာ်ကိး အိၣ်ဝဲ (၇) ဂၤန့ၣ်လီၤ ဒ်န့ၣ်အသိး တၢ်စုာ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်စုာ်ကိးလၢ ပဝံပကလုာ်န့ၣ်

ကဘတ်အိတ်စဲဘူးဒီး ပနီခိ (ပနီကစါ) ထီဘိန့န့လီ၊ ပဝံပကလ၊ မှာတအိတ်စဲဘူးဒီးပုဘတ်ဒီး တာအာတာသိ တဖှ် ကဟဲန့န့လီအိတ်ဒီးပုအဖိခိတ် ပကလဲခိဖျိဘတ် တာအာတာသိ တာဖျိတ်တာနးတဖှ်န့န့လီ၊ လာတာန့န့ အယိ ဒ်သိပကလသုတဟးဖးဒီးပနီခိတဂုအဂီ မှာ တာလအကါဒိတ်ဒဲဒ်န့န့လီ။

တာကံာ်စုကွဲကလအံ၊ ဘတ်တာမအံလ၊ လါ ခူးအလါ (ပယီလါ ဝါခေါင်လ) န့န့လီ၊ တာကံာ်စု ကွဲက လအမူးအံ၊ တာကိးအိတ်စဲဘူးကိးအကလုာ် ကလုာ်ဒ်အမုာ် လါခူးကံာ်စု၊ တာအိတ်လါခူး၊ တာကွဲဝံ ကွဲကလ၊ ဒီး မုမုာ် ကညီပျိတ်တဖှ် ကိးဝဲဒ်လါ (ဆ အောင်းလါခေါက်)၊ (လါခေါက်ခိုင်စူး) မုတမုာ် (ဆကို ထိုင် အဝိအလါ) န့န့ သုာ်ညါဘတ်န့န့လီ။

တာပိးတာလီလါ ပုသုဖဲ တာကံာ်စုကွဲကလ အ ဆာကတီာ်တဖှ်

မိာ်ဟံဖဲလုလါပုတဖှ် သူဝဲ သုာ်ဘတ်လါ အ အိတ်ဒီး အခာ်သာခိန့န့လီ၊ ဒ်န့န့အသိး (လင်ပနး) စုာ် ကိး သူဝဲဒ်န့န့လီ၊ လါခံ ကညီဖိတ်တဖှ် အါတကွာ် သူဝဲ (လင်ပနး) လါတာကဟ်လီ၊ တာပိးတာလီ လါအပူန့န့လီ၊ တာပိးတာလီလါ တာသူအိတ်ဖဲ တာ ကံာ်စုကွဲကလအဆာကတီာ် အိတ်ဒီးအခိပညီစုာ်စုာ်ဒ် ဝဲန့န့ လီ။

နီနီဒိကွာ်

နီနီဒိကွာ် မှာတာပိးတာလီအရုဒိတ်တခါလါ ဟံာ်ဖိ ယိဖိ တာအိတ်သကိးအိတ်သကိး အဂီလီ၊ လါတာန့န့အယိ ဟံာ်ဖိယိဖိကိးဒုာ်ဒဲးအဂီ နီနီဒိကွာ် မှာတာပိးတာလီလါ အ လိတ်ဝဲနီနီဒိကွာ်တခါန့န့လီ၊ ပုလါ အဝဲအကလုာ် ဟးသဒုာ်အိတ် တဖှ် ဒ်သိးအကလုာ်ကဟဲကွဲအဂီ နီနီဒိကွာ် တာသူအိတ် လါ တာဒိတ် ကျိတ်ယိတာ် ဒ်သိး ကလုာ်ကဟဲကွဲထီာ်ကွဲယိ ဆူ ဟံာ်ပူအဂီန့န့လီ၊ ဒ်သိး ကလုာ်ကဟဲကွဲအိတ်ကွဲဆိးလါ ဟံာ်ယိ အိတ်သကိးအိတ်သကိးဒီး ဟံာ်ဖိ ယိဖိကသုအဂီ နီနီဒိ ကွာ်အံ၊ တာသူအိတ်လါ တာကကိးကွဲ ကလုာ် န့န့လီ။

ကထံ (ထံပိာ်)

ကထံမှာတာထူာ်တာဘိတ်ကလုာ်လါ အရိတ်ဆာ ဒိတ် မးန့န့လီ၊ တာမုာ်ဂံာ်ဘူးအိတ် ထဲလဲာ်ထဲလဲာ် ဘတ်ဆုာ် အရိတ် လါအဆာအံ၊ တလီမာ်ဝဲဘတ် ဒီး တူာ်ဝဲဒ်တာဆိတ် သနးန့ဝဲ န့န့လီ၊ တာသူကထံ လါ တာကံာ်စုကွဲကလ အဆာကတီာ် အခိပညီမှာဝဲ ပကဲထီာ်ပုကညီန့န့ ပဘတ် ကွာ်ဆာ်မဲာ် ဒီးတာကိ တာခဲအါမးလီ၊ ဘတ်ဆုာ် ပကဘတ် ဟ်ပသးကျါမုဆု ပကဘတ်ဆာထီဘိဒ်သိးကထံန့န့လီ၊ အဂတခါ တာလါကထံန့န့ အကမဲာ်ကိးကမဲာ်ဒဲးန့န့ ပမုာ်သူာ်လါအိတ်ဒီး အဖိဟဲမဲထီာ်သူဝဲဒ် ကိးကမဲာ်ဒဲးန့န့ လီ၊ လါန့န့အမဲာ်ညါ တုမုာ် ပသူာ်အိတ်တဘျီဝံဒီး လါ

လီာ်ခံတဘျီ တလိတ်လါ ပကဘတ်ကွဲ သူာ်ကဒါ လါအ သိတ်တဘျီဘတ် အကစါအမဲထီာ်ဝဲ ဒုာ်န့န့လီ၊ မှာတာမုာ် တာဘိတ်ကလုာ်လါ အချဲအသုာ်ဂုဝဲ ဒုာ်န့န့လီ။

တကွဲသုာ်

ပမုာ်သူာ်လါတကွဲထဲတထူာ်ခါဘတ်ဆုာ် တယံာ် ဘတ်ဒီး တကွဲအဖိတ်တဖှ် ကဟဲမဲထီာ် ဒိဒုာ်ဒိထါ ဒီး အိတ် ဝဲဒ် တဖျိတ်ဒိတ်ယိန့န့လီ၊ တုမုာ်အသုာ်ထီာ်န့န့ သုာ်ထီာ် ဝဲဒ် တပူယိတ်တဖျိတ်ဒိတ်ယိလါ တကွဲအဖူလါန့န့လီ၊ တကွဲ သုာ်စုာ်ကိး မှာတလုာ်တလုာ်တကလုာ်လါ အဟုာ်ထီာ်အ ရိတ်လါ အဘဲ နုာ်ဂံာ်နုာ်ဘါ ဒီး အိတ်ဝဲတဖျိတ်ဒိတ် ယိအယိ ဟ် ပျါထီာ်ဝဲ တာယူတာဖိးအပနီန့န့လီ။

မုာ်

ဖဲတာမာ်ဝဲ တာကံာ်စုမူးအဆာကတီာ် တာဟ်လီ၊ ဝဲမုာ် (၇) တါဒုာ် လါကီာ်လါ (မုတမုာ်) (လင်ပနး) ပူ န့န့လီ၊ မုမုာ်ဝဲ တာအိတ်မိာ်ပျိတ်တခါလါ ပုကညီအဂီ ဒ်သိး ကအိတ်မုဖဲမး ဟူးဂဲကကဲအဂီန့န့လီ၊ ဒ်မုတါ ဒုာ်အိတ်ဝဲ တပူယိတ် တဖျိတ်ဒိတ်ယိအသိး ကညီဖိတ်တဖှ် က ဘတ် အိတ်တပူယိတ် တဖျိတ်ဒိတ်ယိ အိတ်ဒီးတာယူတာဖိး န့န့ ဟ်ပျါ ထီာ်ဝဲအခိပညီန့န့လီ။

ပအံဘိတ်

တာလါပအံန့န့မှာဝဲ တာအိတ်တာအိတ်တခါ လါအ